

Assignatura	22695 Art de l'Àsia Anterior i Egipte				
Professora	Victòria Solanilla Demestre				
Cicle	Segon	Quadrimestre	Segon	Crèdits 5	Tipus Optativa
Horari	Teoria: Dimarts i Dijous (13:00 a 14:30)				Grup 1

OBJECTIUS

Aquest curs tractarà l'art de l'Antic Egipte, cronològicament, fent esment en els aspectes religiosos i funeraris en concret. S'estudiarà l'arquitectura, escultura, relleus, pintura i les arts menors.

TEMARI

1. Introducció.

- 1.1 El país. Geografia. Història (periodització). Societat. Religió.
- 1.2 Característiques generals de l'art Egipci. Arquitectura, escultura, ceràmica, pintura, teixit i arts menors (metal·lúrgia, orfebreria i plomes). Medis tècnics i instrumentals.
- 1.3 Fonts escrites antigues i més recents sobre Egipte antic. Fonts arqueològiques i antropològiques. Literatura.

2. EGIPTE

- 2.1 Època Predinàstica: Badariense (El Badari), Amratiense (El Amra) i Guerzeense (El Guerza). Objectes funeraris: amulets, vasos, marfils, ganivets i maces.
- 2.2 Època Tinita (D.I-II). Arquitectura: cases, necròpolis i tombes (mastabes). Escultura exempta: retrats de faraons, relleus, esteles. Altres arts.
- 2.3 IMPERI ANTIC (D.III-VI). Arquitectura: a). Funerària faraònica (piràmides i temples); b). Funerària privada (mastabes i tombes); c). Religiosa (temples solars). Escultura exempta, relleus i pintures de les tombes.
- 2.4 IMPERI MIG (D.XI-XIV). Arquitectura: nous elements (Deir-el-Bahari i Beni-Hassan). Escultura exempta: idealització i realitat. Pintura i relleus funeraris.
- 2.5 IMPERI NOU (D.XVIII-XX)
 - 2.5.1. D.XVIII: Desenvolupament de les tendències de l'Imperi Mig.
 - Arquitectura: a). Els grans temples (Karnak i Luxor); b). tombes reials (hipogeus de la Vall dels Reis i de les Reines).
 - Escultura exempta: monumentalitat. Decoració mural: a). relleus (temples); b). pintures (tombes). Aixovars.
 - 2.5.2. Període Amàrnic. Akenaton i la seva família. Arquitectura: canvi substancial (Tell-el-Amarna). Escultura: nou concepte de bellesa. Relleu, pintura i arts decoratives.
 - 2.5.3. D.XIX-XX. L'art en el període dels Ramèsides. Arquitectura: grans temples. Escultura exempta: el faraó com a símbol de poder real. Plàstica: refinament. Relleu i pintura: continuïtat de les característiques de la D.XVIII.
- 2.6 Època Baixa. (D. XXI-XXX). Periodització. Arquitectura: renovació d'antics edificis. Escultura, relleu i pintura: continuïtat en la tipologia i innovacions estilístiques.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Aldred, C (1993) Arte Egipcio, Barcelona. Destino.
- Castel, E (1999) Egipto, signos y símbolos de lo sagrado, Madrid, Alderabán Ed.
- Donadoni, S (2001) El Arte Egipcio, Madrid, Istmo.

- Drioton, E – Vandier, J (1952-1978) Manuel d'archéologie égyptienne, 6 vols. Paris. P.U.F.
- Eggebrecht, A (1987) El Antiguo Egipto. 3000 años de historia y cultura del Imperio faraónico. Barcelona
- Manniche, L (1997) El Arte Egipcio. Madrid. Alianza Forma.
- Stevenson Smith, W. (2000) Arte y Arquitectura del antiguo Egipto, Madrid, Cátedra.
- Vercouter, J (1998) Egipto, tras las huellas de los faraones. Barcelona. Grupo Z.
- Wilkinson, A. (2004) Cómo leer el arte egipcio. Barcelona. Crítica.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

- ALDRED, C.: *The Development of Egyptian Art*, London 1962.
- ALDRED, C.: *Jewells of the Pharaohs*, London 1971.
- ALDRED, C.: *Los egipcios*, Barcelona 1988.
- ALDRED, C.: *Arte Egipcio*, Destino, Barcelona 1993.
- ALDRED, C.: *Akhenaton, roi d'Égypte*, Ed. du Seuil, Paris 1997.
- ALDRED, C. y otros: *Los tiempos de las pirámides. De la Prehistoria a los Hicsos (1560 a.C.)*, Col. Universo de las Formas, Madrid 1978.
- BOULANGER, R. y NESRIN, H.: *Pintura egipcia y del Antiguo Oriente*, en *Historia General de la Pintura*, Madrid 1968.
- CHOISY, A.: *L'art de bâtir chez les Égyptiens*, Bologna 1977.
- DAUMAS, F.: *Les dieux de l'Égypte*, Paris 1970.
- DAUMAS, F.: *La civilización del Egipto faraónico*, Col. Grandes Civilizaciones, Barcelona 1972.
- DESROCHES NOBLECOURT, C.: *Pinturas egipcias en tumbas y templos*, Barcelona 1962.
- DESROCHES NOBLECOURT, C.: *La escultura del Antiguo Egipto. Nuevo Imperio y período de El Amarna*, Barcelona 1960.
- DRIOTON, E. y VANDIER, J.: *Manuel d'archéologie égyptienne*, (6 vols.) Paris 1952/1978.
- DRIOTON, E. y VANDIER, J.: *Historia de Egipto*, Eudeba, Buenos Aires 1973.
- EDWARDS, I.E.: *The Pyramids of Egypt*, (edición rev.), London 1985. *Las pirámides de Egipto*, Destino, Barcelona 2003.
- EGGBRECHT, A.: *El Antiguo Egipto. 3000 años de historia y cultura del Imperio Faraónico*, Barcelona 1987.
- FRANKFORT, H.: *La religión del antiguo Egipto: una interpretación*, Laertes, Barcelona 1998.
- GIEDION, S.: *El presente eterno: los comienzos de la arquitectura*, Madrid 1981.
- HALL, R.: *Egyptian textiles*, London 1986.
- ISKANDER SADEK, A.: *Popular Religion in Egypt during the New Kingdom*, Gerstenberg, Hildesheim 1987.
- JAMES, T.G.: *Egyptian painting and drawing*, London 1985.
- JAMES, T.G. y DAVIES, W.V.: *Egyptian sculpture*, London 1983.
- LECLANT, J.: *Los faraones, los tiempos de las pirámides*, Col. Universo de las Formas, Madrid 1978.
- LECLANT, J.: *El Imperio de los conquistadores. Egipto en el Nuevo Imperio*, Col. Universo de las Formas, Madrid 1979.
- LECLANT, J.: *El Egipto del crepúsculo*, Col. Universo de las Formas, Madrid 1979.
- LLOYD, R. y MULLER, H.: *Architettura delle origini*, Milano 1980.
- MANNICHE, L.: *El arte egipcio*, Alianza Forma, Madrid 1997.
- MEKHITARIAN, A.: *La peinture égyptienne*, Col. Les Grands siècles de la peinture, Genève 1954.
- MICHALOWSKY, K.: *Egipto. Arte y civilización*, Gustavo Gili, Barcelona 1977.

- *El arte del antiguo Egipto*, Akal, Madrid 2000.
- ORDEIG, L. y SANTACANA, J.: *Els pobles de les Valls fluvials: Egipte i Mesopotàmia*, Graó, Barcelona 1993.
- PAGE, A.: *Egyptian sculpture. Archaic to Saite*, Warminster 1976.
- PADRÓ PARCERISA, J.: *Bibliografia egiptològica*, Barcelona 1984.
- PIJOAN, J.: *El arte egipcio hasta la conquista romana*, Summa Artis vol. 3, Madrid 1975.
- ROBINS, G.: *Egyptian Painting and Relief*, London 1986.
- SCHÄFER, H.: *Principles of Egyptian Art*, Oxford 1974.
- SMITH, S.W.: *The Art and Architecture of Ancient Egypt*, (2ªed.), Harmondsworth 1981.
- STEAD, M.: *Egyptian life*, London 1987.
- STEVENSON SMITH, W.: *Arte y Arquitectura del Antiguo Egipto*, Cátedra, Madrid 2000.
- TRIGGER, B.G. – KEMP, B.J. – O'CONNOR, D. y LLOYD, A.B.: *Historia del Egipto Antiguo*, Barcelona 1985.
- VANDERSLEYEN, C.: *L'Égypte et la Vallée du Nil. T.1 De la fin de l'Ancien Empire à la fin du Nouvel Empire*, Col. Nouvelle Clio, PUF, Paris 1995.
- VANDIER, J.: *La sculpture égyptienne*, Mulhouse-Dornach 1951.
- VANOYEKE, V.: *Les Ptolémées, derniers pharaons d'Égypte*, Tallandier, Paris 1998.
- VERCOUTTER, J.: *L'Égypte et la Vallée du Nil. T.2. Des origines à la fin de l'Ancien Empire*, Col. Nouvelle Clio, PUF, Paris 1992.
- VERCOUTTER, J.: *Egipto, tras las huellas de los faraones*, Col. Claves, Grupo Z, 1998.
- VV.AA.: *Description de l'Égypte*, Taschen, Köln 1997.
- VV.AA.: *Religion en Égypte hellénistique et romaine*, PUF, Paris 1969.
- WILKINSON, A.: *Ancient Egyptian Jewellery*, London 1971.
- WILKINSON, R.M.: *Cómo leer el arte egipcio*, Crítica, Barcelona 1998.
- YOYOTTE, J.: *Los tesoros de los faraones*, Genève 1968.

AVALUACIÓ

Lectures.
Treball de curs.
Examen final.